

А. О. Євтушенко

*Житомирський державний університет імені Івана Франка
Науковий керівник: старший викладач Н. П. Сіваєва*

Формування соціокультурного аспекту діалогічного мовлення учнів основної школи на основі відеокурсу "Family Album, USA"

Завдяки активному входженню України до Європейської спільноти іноземна мова стає важливим засобом міжнародного спілкування, сприяє вербальному порозумінню громадян різних країн. У зв'язку з цим стає актуальною позиція, за якої здатність зрозуміти представника іншої культури залежить не тільки від коректного використання мовних одиниць, але й від умінь розуміти норми його культури, у тому числі мовленнєвої поведінки у різноманітних ситуаціях спілкування. Зазначене зумовлює визначення нових напрямів процесу оволодіння нею, перегляду цілей, змісту, методів, прийомів і засобів навчання.

Значущості набуває діалогічне мовлення як вид іншомовної мовленнєвої діяльності. У більшості випадків основною метою мовленнєвої діяльності є передача необхідної інформації у процесі міжособистісного спілкування.

В методиці навчання іноземних мов класично виділяють три етапи формування діалогічних вмінь:

- 1) оволодіння певними діалогічними єдностями;
- 2) складання мікродіалогів (об'єднання засвоєних діалогічних єдностей);
- 3) формування навичок вести діалоги різних функціональних типів, обсяг яких відповідає вимогам програми для основної школи, на основі створеної вчителем (описаної в підручнику) комунікативної ситуації [1: 156-158].

Сьогодні розглядається формування діалогічного мовлення учнів з урахуванням соціокультурного аспекту, так як культура стає центром, а не периферією уваги. Учні повинні уміти здійснювати мовленнєві функції, вживаючи загальні вирази та висловлювання і знати правила мовного етикету країни, мова якої вивчається [2].

Ми вважаємо, що використання автентичного відеокурсу є методично ефективним і доцільним під час формування навичок і вмінь діалогічного мовлення учнів, тому що:

- учні мають змогу сприймати мову безпосередньо від носіїв, з усіма її особливостями;
- відео поєднує візуальні образи з аудіо записами, що активізує роботу одночасно слухового і зорового аналізаторів;
- вживання відео взагалі інтенсифікує навчальний процес (сприяє швидкому оволодінні мовою, підвищує запам'ятовування та ін.);
- використання відео є засобом впливу на розвиток мислительної та інтелектуальної сфер учня основної школи.

Базуючись на дослідженні О. І. Близнюка [3], ми пропонуємо наступний алгоритм формування соціокультурного аспекту діалогічного мовлення учнів основної школи на основі відеокурсу "Family Album, USA" (Unit 9 "It's Up to You"):

1. Введення нового соціокультурного матеріалу. Мета – ознайомлення учнів з новим соціокультурним матеріалом, а також перевірка його розуміння учнями. На даному етапі ми пропонуємо використовувати наступні вправи:

- Watch the preview with the sound off and guess what Philip and Robbie are going to say. Circle correct variant.
- Find the correct meaning of the word/phrase.

2. Ознайомлення учнів із загальним змістом відеофрагменту та перевірка його розуміння. Мета – демонстрація відеофрагменту, а також перевірка його загального розуміння учнями. Пропонуються такі вправи:

- Watch the scene again and find out which word or phrase Robbie or Philip uses to express each of the following meaning.
- Circle true or false according to the information in fragment.

3. Тренування нового соціокультурного матеріалу на рівні діалогічних єдностей. Мета – активізувати дії учнів з новим соціокультурним матеріалом на рівні діалогічних єдностей. Завдання до етапу:

- React to the statement. Answer the question.

4. Тренування нового соціокультурного матеріалу на рівні мікродіалогу. Мета – автоматизувати дії учнів з новим соціокультурним матеріалом на рівні мікродіалогу. Приклади завдань для виконання:

- Work with your partner. Complete Philip's and Robbie's lines and act out the conversation.
- Make up a mini-interview with the Dean of Admissions using

following information.

5. Використання нового соціокультурного матеріалу на рівні діалогу. Мета – навчити учнів вживати новий соціокультурний матеріал в комунікативних ситуаціях. Приклади вправ:

– Imagine you'll enroll in a university next September. You have to find an apartment to live near the university. You have already found 3 apartments. Discuss with your friend advantages and disadvantages of each.

– Try to help your son/daughter to choose a university.

Отже, навчальні відеокурси є ефективним засобом формування соціокультурного аспекту діалогічного мовлення учнів основної школи як з психологічної точки зору (відповідність віковим особливостям учнів), так і з точки зору соціолінгвістики (доступне ознайомлення учнів з країнами, мова яких вивчається).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. – К.: Ленвіт, 1999. – 320 с.

2. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2004. – № 2 – С. 10-19.

3. Близнюк О. І. Відео у навчанні іноземних мов / О. І. Близнюк // Іноземні мови. – 1996. – № 3. – С. 22.